

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ X.

Олифантъ, Па. Четверъ 18-го Вересня 1902.

Число 38.

Переглядъ тыждневый.

Показуе ся теперь, що маневра флоты и арміи Спол. Державъ, якъ закончено сими днями на Караибскомъ морю и коло береговъ Масахусетс, поглотила поверхъ 2 миліонѣвъ долларѣвъ. Сухопутни арміи величаче ся впродѣ, цѣ побѣдила, бо воднерла въ а-таки флоты на береги и надморскій фортъ; знатоки доказуютъ, будто бы войско набрало величезного досвѣду и вправы на случай войны, та все те не значить нічого супротивъ величезныхъ втрагъ и выдатковъ. Кромѣ одного миліона долларѣвъ назначено на сю милітарну приписку черезъ конгрессъ, треба ще буде выдати другій разъ только. Съмъ военныхъ корабльѣвъ, а именно: „Керсарджъ“, „Бруклинъ“, „Масахусетс“, „Олимпія“, „Алабама“, „Скарписонъ“ и одесь торпедоносецъ такъ были ушкодженъ въ маневрахъ, що сейчасъ треба ихъ было воддати до на-правы. Буде се конститувати другій миліонъ, а може и больше.

Поступова частина американской прасы, розискующис о маневрахъ, критике немилосердно теперѣшне правительствѣ, що безъ потребы паражуе край на такій выдатки. Оденъ зъ ню-йоркскихъ дневниковъ такъ пише зъ тои нагоды: „Нашъ верховоды чимразъ больше задвигаютъ ся на европейскіи монарховъ и постепенно вводятъ у насъ те саме, подѣ чимъ стогне Европа. Побольшили армію и флоту, побдили розлогіи колоніи, побудовали дорогіи твердыни, а послѣдними часами захотѣло ся имъ морскихъ маневровъ. И першій крокъ въ томъ напрямѣ, першій маневръ стояли насъ дуже богато. Наша флоты понесла въ той удавой боротьбѣ больше втрагъ, чимъ у дѣйствиой войнѣ зъ Испанією. На другій рокъ скажутъ намъ выдати 3 миліонъ, на третій чотыри и т. д., доки не будемо спонуканъ платити на войско больше вѣдъ жителѣвъ Нѣмеччины. А по що намъ того всего? Адже-же мы не хочемо бути сучасною милітарною силою! Нашою метою, то просвѣта, поступъ и загальний добробытъ. До чогожъ пощыхать насъ нашъ верховоды?“

Передъ судомъ въ Ст. Луисъ, Мо. веде ся карный процесъ противъ членѣвъ становой леджіслатуры (сойму), обжалованныхъ о подкуштво. Оденъ зъ обжалованныхъ Дж. К. Морель признавъ ся оногды, що 19 членѣвъ сойму было подкупленыхъ сумою 47,500 долларѣвъ, черезъ товариство

электричныхъ трамвайѣвъ на передмѣстїю Ст. Луисъ. Подкупленъ послы ухвалили за те для згаданого товариства численнй привілен. Девятыохъ нечесныхъ послѣвъ вже арештовано.

Подобій подкуштва лучачи ся вже кѣлька разѣвъ въ Нью Йорку, Чикаго, Мілвоке и по внипихъ мѣстахъ, що такожъ кидаетъ погане свѣтло на американскихъ политикерѣвъ. Зъ закн и давчыхъ тѣль, зъ мѣсцъ, де въ внипихъ народѣвъ засѣдае дѣвѣтъ суспѣльности, они зробили собѣ мѣсца „бизнесу“.

Найвысшій филипинскій власти зарядилъ строгій дождженя въ справѣ политичныхъ вязнѣвъ, якъ горенько мучили ся по вязницяхъ. Краевій урядникъ придержували ся по вѣсхъ островахъ старыхъ испанскихъ законѣвъ, наслѣдкомъ чого политичнй вязнѣ цѣлыми мѣсяцами и лѣтами сидѣли по ирештахъ безъ якогъ нѣбудь слѣдства або засуду. Ся спадщина по Испанцяхъ зове ся викзиситою. Нѣхто не уважавъ на гарну систему американского правосудія, котра запоручаетъ каждому горожанинѣ, що выконуючій и полиційный власти не можуть его задержати довше у вязницю, якъ 24 годивъ. Въ томъ часѣ увязненый має бути ставленый передъ судъ, котрый рѣшае за, або противъ него.

Губернаторъ Тафтъ приказавъ увольнити вѣсхъ увязненыхъ и безъ суду позбавленыхъ свободы. Покаравъ такожъ кѣлькахъ американскихъ урядниковъ, що наслѣдкомъ байдужности допустили ся супротивъ вязнѣвъ такихъ самыхъ беззаконностей.

Война зъ Морами, хоробрими жителями острова Міндано, розпочалася мивушного тижня. Американцѣ ужвали всякихъ можплныхъ средствъ, абы мирною дорогою дойти до згоды. Не могли одначе, бо вѣсхъ средства показали ся безъуспѣшными. Пришло отже до войны, котра може скѣвчити ся зметенемъ Морѣвъ зъ лица землѣ.

Першу побѣду воднесла Американцѣ въ битвѣ дня 10. с. м. Подѣ покршишко темной ночи Моры напали того дня на американскую армію близъ Кампъ Викарсъ. Американцѣ припустили ихъ на воддалѣ стрѣль, почѣмъ розогнали вѣсху темриву при помочи электричного свѣтла и зъ двохъ сторонъ ударили на вороговъ. Лахо уруженій Моры не могли довго устояти супротивъ постойного войска и арматныхъ стрѣльѣвъ. По повгодинной борбѣ розогнали ся, полипаючи 50, забитыхъ и раненыхъ. Американцѣ втратили 10 войковъ.

Кубанска палата послѣдѣвъ порѣшила затыгнути державну позычку въ сумѣ

35 миліонѣвъ долларѣвъ. Ухва-ла перейшла 48 голосами противъ двохъ. Позычка буде гварантована доходами зъ краевого цла, а обернена до поднесеня рѣшничтва, торговлѣ, промыслу и на удержане для старыхъ войковъ зъ часѣвъ кубанской революціи. Иными дорогами не могло выбрести кубанское правительство зъ невѣдранного положеня и грошевыхъ клопотѣвъ. Позыченъ миліонъ выратуютъ его на короткій часъ и дадутъ спромѣгу обогнатисъ вѣдъ найконецнѣйшихъ довговъ. Пытае лише, чи на довго выстане ему тыхъ грошей тай чи буде въ свѣлѣ воддати ихъ своимъ должникамъ. Знатоки кубанскихъ водносинъ водповѣдаютъ на се пытане одними однѣсенскимъ нѣ, доказуячи, що згадана позычка буде початкомъ конця молоденьковъ республики.

Революція въ Колумбіи выбухла опять зъ цѣлою силою, хочъ вѣдъ шѣсѣтихъ тыжнѣвъ вѣсхували еѣ близку погибель. Проводиръ ворохобниковъ, Ден. Герера, добувъ на дняхъ портовое мѣсто Аква Дульсе и заноловивъ правительственну армію подѣ приказами генерела Вертѣ, котру облягавъ вѣдъ 28. липня. Оборона обключеныхъ була такъ хоробра, що — якъ мы вже доносили — ген. Герера два разы бувъ спонуканый водступити вѣдъ облоги зъ великими втрагями. Вспѣвъ одначе стягнути, згромадити вѣсхъ свои силы, облячавъ мѣсто до вѣсхъ сторонѣвъ, паче зельзнымъ перстенемъ и примусивъ его до здачѣ. Ген. Вертѣ поддавъ ся тодѣ дочерва зѣ своею 2 тысячною армією, коли выстрѣлено послѣдний набѣдъ, а войки вѣдъ трехъ дѣвѣвъ не ѣли нічого. По той причинѣ ген. Герера называвъ плѣнниковъ найхоробрѣйшими противниками, приказавъ воддати имъ великій почести и поводити ся зъ ними дуже людяно.

Нѣмечкій парохѣдъ „Valencia“, якій дня 11. с. м. повернувъ зъ Санта Марты, привѣзъ вѣсѣтъ, що ворохобники горою въ цѣлой Колумбіи. Звнчили они зельзничній шляхъ, поналили вагоны, ограбили державнй магазинъ, а слабкй правительственнй вѣска побиваютъ, переслѣдуютъ и гонятъ зъ мѣсца на мѣсца. Атаку ворохобниковъ на Панаму надѣютъ ся що хвалѣ.

Позѣжъ найближшимъ окруженемъ царя пошѣвъ великій переполохъ и метушня. Доносятся до английскихъ часописѣвъ, що коли недавно царъ вступивъ до своего кабинету, де звычайно працюе, найшовъ на столѣ лѣсть зъ такою печаткою: „Центральнй комитетъ сподрученыхъ революціонныхъ сторонничѣвъ въ Росіи“.

Царъ остовивъ на видѣ лѣсту и не мавъ навѣтъ водваги водчинити его. Ажъ прикляканный министръ Плеве розпочатъвъ писмо. Було оно рѣшуче и не двозначне. Революціоннй комитетъ взываетъ у нѣмъ царя, щобы обмѣживъ самоволю своихъ поплечниковъ. Заговоры на жите Сяплагина и прочихъ достойниковъ повиннй бути для него пересторого. Наколи не послухаетъ доброй рады и дальне позволить звучати ся надъ російскою суспѣлностью, месть народа зверне ся противъ него. Нѣхто не вѣсѣпъ заберегти его, бо местники доберуть ся до его палаты, подобно якъ отсе писмо.

По прочтаню листа царъ бувъ дуже лихій и роздратованный.

Бурскій героѣ, Деветъ, Бота, Делярей и Рейцъ все ще гостятъ въ Голяндіи, де

вѣсѣ, почавши вѣдъ короле-вой вытакютъ ихъ при кож-дой нагодѣ зъ величезнымъ одушевленемъ. Ходитъ чутка, будь то бы на конференціи, яка водбула ся недавно мѣжъ нами въ Бруксели, бывшій президентъ Кругеръ зрѣкъ ся начального становища мѣжъ Бурами. Стеренькій бажаетъ вже водпочити по довгому и бурливомъ житю, а его наслѣдниками станутъ имѣвѣрно Бота и Рейцъ.

Бота Делярей и Деветъ ѣздили оногды до Англіи другимъ поворотомъ. Англійскій министры мали зъ нимъ довгу нараду и — якъ доносятъ зъ добре информированныхъ жерелъ — обѣщали имъ такую саму автономію, якую тѣшитъ ся Австралія.

На руки вождѣвъ пливутъ зъ цѣлой Европы обильнй жертвы для бурскихъ вѣдѣвъ и сирѣтъ.

— Пишутъ намъ зъ Нью-Йорку, що товариство Ив. Наумовича зъ Нью Йорку до „Общества“ не належить а только кѣлькахъ его членѣвъ.

— Величезнй лѣсъ коло Лавеміе въ державѣ Баиомингъ запалили ся зъ невѣзвѣснои причины и горять вже другій тыжденъ. Море поломѣны обляло доси просторонъ на 20 квадратныхъ миль. Доокрестнй жителѣвъ безцельнй супротивъ страшнои пожежѣ. Многй зъ нихъ лишають все на волю божу, утѣкаючи зъ житемъ въ безпечнй мѣсца. Безчисленнй череды овецъ и худобы, кѣлькадесять домовъ и фермерскихъ будинковъ, вразѣ изъ рѣльничимъ згарѣло, и припасами збожа згорѣло. Шкоду обчисляютъ загаломъ на 350 тысячь долларѣвъ. Кажутъ, що и зъ людей погнбло въ огни око-ло 10 особѣвъ рѣжного поля и вѣка.

— Гору Синай купивъ недавно Англіецъ Морникъ и почавъ розкошувати, шукаючи за миними скарбами. Чи найде що, можна сумнѣватисъ.

— Старый испанскій корибель зъ кѣлькама арматами найдено коло побере-жья Калыбрии. Чотыри зъ его арматы мають испанскій гербъ изъ даты 1632 и 1640. Корабель затопивъ ся имѣвѣрно подчасъ французко-испанской войны.

— Черезъ корову лучило ся 11. с. м. близъ Овессборо, Ки. зельзничне нещасте. Товаровнй поѣздъ зельзничнѣвъ „L. N. & St. L.“ нахавъ на своимъ шляху на корову и выскочивъ изъ шинѣвъ. Машиниста Гилъ переплативъ катастрофу житемъ, а кондуктора Д. Сеймена такъ покарѣчило, що вѣдъ годину опѣся померъ.

— Трехъ славныхъ торговельниковъ дѣвчатами: Ромулеска, Пимова та Вольгого удало ся увязнати угорскимъ властямъ. Жандарми ствердили, що Ромулеско — вѣдъ е учителемъ въ Преадалѣ — хотѣвъ переставити 12 дѣвчатъ за фальшивыми паспортными до Румуніи. Ревизія выказала, що вѣдъ трехъ лѣтъ торговали ти злочинцѣ живымъ товаромъ и продали вже сотки дѣвчатъ до турецкихъ гаремѣвъ.

— Першій рускій докторъ въ Бразиліи п. Ст. Петрицкій осѣвъ въ Куритибѣ. (Парава), ул. Treze de Maio Nr. 63. Докторъ Петрицкій продае такожъ книжки и насѣвья.

— Тягаровнй поѣздъ (фрейтъ) зельзничнѣвъ „D. & H.“ забивъ мивушную суботу на мѣстѣ коло Олифанту 6-лѣтнього хлопчину. Джима О'Мелоня. Колесо льокомотивы перетяло его на двѣ части такъ, що поги найшли по одной а толувъ по другой сторонѣ шинѣвъ. Хлопчина ве живъ по-томъ и годива.

— Жебраки злочинцѣ. До одной зъ галицкихъ газетъ доносятся про такую подѣю: На ярмарку воддуштовѣмъ въ Подкамении бувъ мѣжъ дѣдами такожъ одивъ зъ лѣрою, котрый мавъ при собѣ малу 6-лѣтню дѣвчину, слѣпу на обѣе очей, зъ повывкрученными пальцами и ранами на рукахъ. Люде милосердили ся надѣ тою дѣвчиною, и скидали ѣи, що хто мѣгъ, то хлѣбѣ, то грошѣ. Ажъ приступаетъ до неи якась жѣнка, дае милостиню, и каже: „Помоли ся дитинко за мою внучку Касуню“. А жебруца дѣвчина на то: Таже то я. — Люде остовпѣли зъ дива. Закликали заразы жандарма, котрый дѣда зъ лѣрою арештувавъ, а зъ переведеного дождженя оеъ що показало ся. Передъ двома роками украли жебраки ту дѣвчину въ Зарваницы, звязали еѣ, и выпекли очи кипячимъ смѣльцемъ, повывкручувавъ пальцѣ, а водтакъ возили по цѣломъ краю, щобы тѣмъ способомъ выкликнувати въ людей доброго сердца милосердіе и збавити грошѣ.

Важне.

Братство св. Петра и Павла въ Сугасисе, N. Y., при-нимаетъ новыхъ членѣвъ въ мѣсяцо Септембру за платою лишь 50 центѣвъ вступного. Звычайно вступне выносить 2 доллары. Корыстайте Русины зъ Сугасисе и околицѣвъ зъ доброй нагоды и вступайте громадно до братства.

Василь Ляхъ, председатель. Андрій Варьянъ, 106 Plum St., секретаръ.

Темнота.

Темнота е головною причиною терпѣня и лиха на свѣтѣ. Въ нынѣшнихъ часахъ, коли газету може читати навѣтъ найбѣднѣйшій чловѣкъ або жѣнка, коли добрый школы суть доступнй для каждого, темнота е грѣхомъ; добра газета научать тебе неразъ больше чѣтъ стосы книжокъ. Кож-дый повиненъ бы знати якъ зробити свое жите выгѣднымъ безъ великого накладу грошей и якъ остеречи себе самого и родину передъ слабостями. Трансѣра Американскій Еликсиръ Горького Вина знаменито по-може тобѣ се оснгути: Вѣдъ е природнымъ лѣкомъ, а складаетъ зъ чистого, природного вина и выбравныхъ горьскихъ зѣль безъ домиш-ки якихъ небуде хемікалій. Вѣдъ дѣлае вирусъ на желудокъ побуждуючи его легко и помагаетъ трав-леню; вѣдъ не робитъ раз-вѣдленя, але регулюе киш-ки. Лѣчитъ диспенсію, безсонницю, нервовѣсть и вы-творюе здорову, чисту кровь. Влѣднимъ панамъ до-дае здоровой, розжовой кра-ски лица. На продажѣ въ аптекахъ и у фабриканта, Jos. Triner, 799 So. Ash-land Ave. Chicago, Ill.

Ив. Глова, заступникъ касіера „Руского Народного Союза“, родивъ ся въ Завадѣ, въ Галичинѣ. Приѣхавъ до Америки 1881 року. Бувъ довшій часъ касіеромъ и председателемъ „Союза“. Теперъ естъ почтаремъ и менаджеромъ руского стору въ Excelsior, Pa, мѣстопредседателемъ банку въ Shamokin, Pa. и пр.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Вересень.	18 Ч. Захарій
19 П. Чуда Михаила	20 С. Созонта муч.
21 Н. 14. Рождество Богородицѣ	22 Н. Іованна и Анны
23 В. Мислорды	24 С. Тодоръ ррѣ.

— Литебурскій хрвѣвъ намовленъ такъ твердо-русскими якъ и словацкими патриотами хотѣли розбити тамошну руску галицкую парадію. Але се имъ не удало, тай судъ мивушной Середы засудивъ ихъ на заплачене коштовъ. Такъ имъ и треба. Чи не лѣпше жити въ приязни зъ своимъ людьми, якъ слухати чужихъ подшептовъ и потому выставляти себе на смѣхъ?

— Навѣтъ мѣсца вѣсчпого ушкодо не вольнй нынѣ вѣдъ боротьбы працѣвъ зъ капиталомъ, себѣ вѣдъ страйковѣвъ. Въ Чикаго, Ил. застрайкували гробарѣвъ, наслѣдкомъ чого кладовище Конкордія было замкнѣне черезъ кѣлька днѣвъ зъ ряду. Страйкеры домагали ся подвышненя платѣвъ.

— Отенивъ повѣдомляю редакцію Свободы, що грошѣ присланы „Свободою“ роздѣлено мѣжъ 14 страйкерѣвъ, членѣвъ „Союза“. Breslau, Pa. 10. Септембра 1902 р.

Ст. Полыва, секретаръ.

Грошѣ, котры я доставъ на страйкерѣвъ роздавъ я мѣжъ найхудобнѣйшихъ членѣвъ Союза а то такъ: Лешко Цѣркоть \$1.00, Михайль Вожный 1.00, Петро Яцканичъ 70, Василь Вожный 70, Иоанъ Пухуръ 70, Олекса Рыхель 70, Осифъ Грыцкованъ 70, Василій Шуркала 75, Гнатъ Базаръ 75, Иоанъ Притулскій 70. Разомъ \$7.70. Д. Капѣтула доложивъ 70 ц. Сердечно подякуване за труды редактора „Свободы“ вѣдъ тыхъ членѣвъ, зъ McAdoo, Pa. Дмитрій Капѣтула секретаръ.

— Снѣги, якъ доносятъ вѣдъ Законового, покрили вершки Татровѣвъ, мовъ бы середъ зimy. Наслѣдкомъ сего значно позимнѣло, такъ поги найшли по одной а толувъ по другой сторонѣ шинѣвъ. Хлопчина ве живъ по-томъ и годива.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Хто має справу ґрунтова, або хоче віддати гроші або спадокъ въ старомъ краю, най дасть ся до адвоката Чупки, бо вінъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правый напары и новинки.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выйти гаремно?
Заплати ся же Митренко?
Готель, виску, пиво має,
Повні склянки долаває.
С пивара, е и гали
На митинга, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчушь неодо пѣванье,
А що вышлешь, то звай брата,
Поде дашьше, якъ у нити!

Гр. ЖУРАВЪ и Ал. ГОРБАЛЬ
—мають—
знаменито заряджений готель въ Derby, Conn.
близько дна. 94 Main Str.

Всѣ знаютъ Грива и Лешка, бо они добра Русины! Обслужатъ васъ скоро и гречно. Товаръ мають добрый. Порадять красномъ куда, де и якъ удасться въ справахъ ґрунтовыхъ въ старомъ краю. До свого заходять до свого!

Вже бы часъ и своихъ спомогати. Такожъ посылать гроші до всѣхъ частей свѣта тано, скоро и безпечно, бо вложили кавци (варуку).

ВИКТОРЪ ВЪЛЮШЪ.
—Нотаръ Публичный.—
Залагоджуе всякы справы ґрунтовой и мостковъ и старымъ краемъ. Вырабляє повномочія, купуе або продає макты, веде процесы, доверше подѣлу мактовъ, колектуе гроші зъ старомъ краю, увольняе водъ асепертуру и т. п. Продає такожъ шифкарты и посылаетъ гроші до краю и асепертуру водъ огню и на ягт за наймизну дна.

Всѣ справы залагоджуе точно и скоро.

Поряды удѣляе листовно або устно зовсѣмъ безплатно.

VICTOR WILUSZ,
Notary Public,
205 Washington Str.
JERSEY CITY, N. J.

Не трагте доброй нагоди, лишъ сейчасъ за-
одредите для своихъ помершихъ нагробникъ.
С се послѣднѣя чести и даръ, яки можешъ вложити нагробникъ, пожелайте особамъ, що изъ смерти подошла. Мають рускы желѣзныя кресты, гарны и досить великы по 5 долларовъ и до рошны. Пошлеть вамъ ихъ вразъ изъ золотымъ напистою о поминаньи, якого забавкае. Треба только прикупити до подставы и положить на мѣстѣ. Пишеть по польски по адвостранній каталогъ. Адреса:
NEW YORK CEMETERY MONUMENTAL CO.
PUNXUTAWNEY, PA.

ОДИНОКИМЪ
найлучшимъ русскимъ друкарствомъ въ Америкѣ есть:
ВАСИЛИЙ САРИЧЪ.
517 E. 13th Str., NEW YORK, N. Y.

Онъ вамъ выготовать всякы друкарскы працѣ красно и дешево, або икто иншій въ Америкѣ. Онъ друкуе на рускомъ, словацкомъ и англійскомъ языку: статуы, бальоны тикеты и все, що угодно для братствъ и поединикъ людемъ а потребно.

Адресъ: V. Y. Sarich, 517 E. 13th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. F. J. Meek,
(НИКОЛАЙЧИКЪ)
СПЕЦІАЛІСТЪ СЛАБОСТЕЙ ЖІНОЧИХЪ, ДІТЯЧИХЪ І ВЕНЕРИЧНИХЪ.
Жены при пороци дізнають особливый опіка.

Офіс: 3 N. Shamokin Str. Телефонъ SHAMOKIN, PA. Nr. 1673

Юрко А Прокоповичъ,
потребины, готельничій и Livery Stable —
Гала на митингъ и забавы —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

Велика фабрика цигаровъ ПОЛЬСКО-ЛИТОВСКОЙ СІОЛКИ
въ Мт. Кармель, Па.

Въ мѣстѣ и околицы знаютъ добре сесю фабрику, бо всѣ лишъ ту одредуютъ, а курць-знатоки твердятъ, що лѣпшихъ цигаровъ не найдете въ Пенсилваніи.

Впрочѣмъ не треба хвалити, бо добре само хвалеть ся. — Адресъ фабрики:
CIGAR MANUFACTURER. CO.
Mt. Carmel Pa.

Юліанъ Копястянскій (JULIAN KOPCZYNSKI)
424 Shamokin Str., SHAMOKIN, PA.

Перворядный салонъ рускій. — Найлучшій напиктъ можна ту достати, якъ: пи на шклянки и бутельки, на розамного гатунку, горьвки доскопалы, цигара дуже добры.

Сипнеть брата Русины до своего братства Юліана.

Гаврилъ Дзядикъ,
130 Main Str. DERBY, CONN.

Першій и одинокій рускій агентъ въ тыхъ околицяхъ и на цѣлый Конектикутъ. Спродаетъ шифкарты на всѣхъ линіи и на пайльшій шифы до и зъ всѣхъ частей свѣта по цѣнахъ компанійныхъ.

Посылає гроші скоро, тано и безъ зпек до всѣхъ частей свѣта.

Має такожъ знаменито заряджений сторъ, гресерню и бучерню. Має на складѣ и продає красвѣ а американскы патентованыя медицинны и розличны дроблягъовы товары, якъ jewelry, stationery и кухонны рѣчи.

Русины! Часъ вже перестати жидковъ спомогати, коли все потребно достанете за ту саму цѣну у своего старого знакомого. Мешкає на 128 Caroline Str.
Нумеръ телефону 139—4.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбольшій рускій компанічний сторъ въ Америкѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшений, украшений и на ново уряджений. Новый дѣмъ великій, красны, котрый компания купила 1896 року за \$18.000 доказує, що може компанічна работа. — Всѣ розумны Русины належать до той компании, купують зѣ свого власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$3,500.00 Заряджає нимъ:
Т. Федко.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХЪ ПОДАРЕКІВЪ НА ВѢЛИКІЙНИ ВАРЕНІЕ ПРАВДИВНИХЪ КОЛІНЕВУДІВЪ НИЧЪ НЕ КОШТУЄ ВАМЪ НИЧОГО ТОВАРІ! Дарєє предладемо одну зъ найлпшихъ годнокъ яки продають: Правдиву Американську 14 к. зъ позолоченою ковертою, женску або мужську зъ Правдивымъ Американскимъ Середкомъ, дорогими камнями, добрымъ ходомъ R. R. гарантовану, никлеве викиченє, зретулювану зъ письменною гаранцею на 20 літ, що до згладу, витрвалостя рѣвну 240 цироволотій годницѣ. Всімъ любителямъ той класи годнокъ даємо в противу найблизшихъ 60 днівъ зовсімъ даромъ слѣдуючі красны подарки: 1 Вѣдєвску файку зъ морской шпика, зъ бурштиномъ вартости \$1.50; 1 Правдиву зъ мор шпика штарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. пиварничку 50 ц; 1 шклярный кашкухъ на тютюкъ 25 ц; 1 никлевое пуцко на срібни 25 ц; 1 елегантный золотый ланцунюкъ зъ Sameo Charm \$1.50; 1 прерв. золотую брошку \$1.00; 1 пару кульчикъ зъ бразиліанты 1.00; 1 претарну шпильку до волосъ зъ камнемъ 40 ц; 1 пару золотыхъ спинокъ до манжетъ 40 ц; 1 пару золотыхъ спинокъ до рукавъ 25 ц; 2 спинакъ до коврички 50 ц; 1 добру спинуку на грудь зъ краснымъ камнемъ 75 ц. Годнику 1 14 подарка шпекъ C. O. D. \$1.98 и коша скрепусу зъ прамомъ белалитовымъ огляндямъ, и видѣлныя напад на нашъ коштъ сдн не подобають са. Де нѣтъ експресового офису треба \$4.98 нелата зъ ордером. Хто шлеть гроші зъ ордерамъ дѣстає еще кишковомъ піж даромъ и всѣ рѣчи оплаченє рѣдигстрованою почтою **ОДНА ГОДИНКА ДАРОМЪ ЗЪ МОДЕРНАМИ** сани купити або продать 6. Пшичъ и хочешъ женську илъ хонскую годнку. До женскихъ годнокъ посылаетъ 50 ц. довыи Lognette ланцунюкъ вмѣсто Дикенса. Пшичъ дѣстаетъ замъ нашъ товаръ будє розпроданъ. Адресъ **ATLAS JEWELRY CO.**, 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str. Shamokin, Pa.
Недалекъ рускомъ плєбаніи.

Добры вечеръ друже мой!
— Добры вечеръ, свате!
А куда такъ свѣшито?
— До Талпаша, брата!
Що за Талпашъ? Звѣдки вѣдъ?
— Та-жъ краевъ нашъ милый
— У него всѣ Рускы
— Покрижляють силы!
— Що за бранда я паво тамъ!
— Обходять са фаню!
— Обслужутъ якъ братамъ!
— Танько надвѣчаймо!

Вѣдъ теперь Русины зъ Simpson, Pa. в околицѣ не потребуютъ вже ходити до чужихъ, котры ихъ обирали и туманли, выжискували и свѣдали ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишъ они затямать слѣдуючі:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
гресерничъ въ SIMPSON, PA.

Ся правдивый Русинъ, чоловікъ честный и статочный (шо подтвердитъ каждый его знакомый) а все, що є въ его гресерни, добре и на дороге. Ще одна выгода: **ВОНЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО.** Идѣть до него, най чужъ не розпикають черва нашою працею.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купнѣ? Она веде просто до

Юрія Хилыка
въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знадете одинокій, найдешовій, найлучшій и наймодѣйшій сторъ зъ уборами. Купите добре „шифкарту“ и скоро а безпечно пошеде вамъ гроші до старого краю. Не гадайте однакъ, що то же все — пі! Вонъ має ще найнарадѣйшій салунъ въ мѣстѣ подъ назвою:

Anthracite Hotel.
Тамъ дочерва погостите ся, якъ въ рѣднѣи бабки на весѣлю.

Глухоту
такожъ лечитъ в нашомъ рускомъ часѣ. Зѣтату цѣну Пшичъ и тѣ сѣ и чѣ. Всакы полененє и в ро м. Лично пшичъ слабости, котры вказує выжиску и пшичъ чинимы Одинокій зѣкладъ сего рѣдѣи Америкѣ Рускы гилька St. Louis, Mo. 2933 Houlietta Str. 15442

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Вырабляє бѣлы и червонє пиво, портєры и ойлъ найлѣпшого гатунку въ стейтѣ. Уживають лишъ найлѣпшого ячменю и хмелю. Держать все часто. — Услуга добра.

Union Beer.
Christian Schmidt, президентъ,
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

К. Файферъ,
одинокій славянскій погребникъ въ Питсбургу и околицы.

Вынаймає возны и повозы на весѣлы, хрестинны, похоронны и т. п. по дуге умѣркованой цѣны.

Его офисъ лишъ оденъ блакъ водъ рускомъ церквы, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa. 127

Гаврилъ Маллянт
Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Одень зъ наибольшихъ броваровъ въ Америкѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМЪШОКЪ.

Хто лишъ разъ по-
коштує сего пива, то
иншого вже не хоче
пити.

Голова водъ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здоровье и по-
живно.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОКУ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякы потребны рѣчы до житя, якъ такожъ можна купити убраня майнерскы и звычайны.

Посылає такожъ гроші до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безпечно.

Продає шифкарты.

Не водъ нынѣ вже знаютъ люде солидного Ивана Глова.

Dr. John Szlupas
328 Federal st. (мѣжъ полуулицею зъ 4-ю улицею.) PHILADELPHIA, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Долголѣтняя практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має такожъ свою власну аптеку, въ которой вырабляютъ са дуже добра и комодныя лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлыи околицы знаютъ добре Шлупаса.

МАШЪ КНИЖКІ ДО ОПРАВЫ? CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляє книжки всякаго рода, хѣчъ бы якъ розрѣзанъ; Такожъ робить книжки для братствъ, церквы, бизнесменовъ и т. д. За работу гарантує.

J. VOBKOWSKI
ПРЕДЪ ПРИМЦІА ПОХОРОНОВЪ.
Вынаймає такожъ „кѣрчи“ на похоронны, хрестинны и весѣлы по дуге выжиски цѣнахъ.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.
Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравецъ **ПЕТРО КУЗМІЧЪ.**
146 Lincoln str.

Робить вѣнъ всякы складно и дешево.

Хто у него замовитъ убранє, итѣлои того не пожалує.

J. A. QUINN,
Одинокій погребникъ и балсамовачъ въ тыхъ сторонахъ, Мешкає на Ridge Str., Lansford, Pa. Людей, що мешкають въ Nesqueoning, Cordale, Hauto, Summit Hill и Lansford обслужить чесно, тано и скоро.

В. J. Keogh.
Продає всякы напикты темперенційны, вайсєбѣр и селдєры.

СПЕЦІАЛНІЙ ОРДЕРЫ НА ВАЛЪ, ПИКНИКИ, ВЕСЕЛІА И ДРУГІ ЗАВАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.
Офісъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

Одинокій ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицу **M. F. S. Keck.**
Только до него удавайте ся, а вѣнъ всѣхъ красно и тунь обслужить.

Р. H. Morgan,
23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

ЧИ НЕ ЧУДЕСА ТО?

Таки пытаются люда, котры можно сказати чудеснымъ способомъ были вылѣчени отъ разныхъ тяжкихъ болѣзаней.

Не чудеса то, а знамєні!

Кто терпѣть на яку нибудь болѣзань и хоче отъ неѣ вылѣчитися; кто хоче надобити утраченє здоровье и силу, нехай съ вниманіемъ прочтаетъ нижешлѣдуючі строки.

Доказано, шо не каждый докторъ есть добрый лѣкаръ, а дуге добрыхъ лѣкаровъ и совѣтъ таки мало. Одины лѣкары мало учены и для того многого не може розпознати; другыи азовѣ много учены, но мало знає, бо не име добрыхъ способностей. Природна способность, быстрый разумъ и опытность, — отъ рѣчи, котры роблять лѣкары добрыхъ лѣкаровъ.

Чи чули де-що про профессора Коллинса?

Розумѣется, чули, бо его слава иде по цѣлому свѣтѣ. Онъ много учился въ славныхъ университетыхъ не только въ Европѣ, но и въ Америкѣ; отъ много лѣтъ робилъ разны опыты и успѣлъ въ лѣкарскомъ знаніи якъ найлучше, бо природа обдарила его вынакою мудростью, острымъ разумомъ и великимъ талантомъ.

Теперь Профессоръ Коллинсъ есть человекъ славный на цѣлыи свѣтѣ. Не только обичныи люда идуть до него за помощью въ часѣ болѣзни, но и найлучшыи докторы удаются до него за парадомъ и повснѣномъ, коли не можуть порозумѣти якой нибудь болѣзани.

Можно сѣбно сказати, шо кого онъ не вылѣчитъ, тому и никто другій не верне здоровья.

Профессоръ Коллинсъ дає поясненія докторамъ въ лабораторіи.

Той-то извѣстный и славный докторъ, шобы якъ найлучше могъ помогти страждущему роду людскому, заложилъ лѣчебницу подъ именемъ „Professor Collins New York Medical Institute“, ч. 140 West 34th street въ Нью Йорку.

Въ той лѣчебницѣ получаютъ помощь уже тысячи слабыхъ, а между ними и много сотни славныхъ. Въ канцеляріи той лѣчебницы каждый може бачити листы отъ множества краивовъ, котры сердечными словами дадутъ Проф. Коллинсови за то, шо ихъ нѣбы якимъ чудомъ вылѣчилъ отъ найтяжшихъ слабостей, въ той часѣ, якъ други докторы и лѣчебницы не могли помогти имъ.

За даи недостаки мѣста, подаемъ тутъ только немноги и короткыя изъ тѣхъ листовъ, заслужающихъ упоминанья.

YOUNGSTOWN, O. 1 Sept. 1900.
Пане Профессоръ Коллинсъ!
Посылаю Вамъ свою фотографію, шобы видѣлство, шо уже здоровый. Цѣлитель роковъ хорвалъ лѣ Одины докторы говєрили, шо маю игра не вѣрными; другій говорыль, шо бедра менѣ затвердѣли; третій казалъ, шо плуцеры маю шо въ порядку, и т. д. Много грошей отдалъ я на лѣкаровъ, долго былъ и въ госпиталю.

Вы же одразу познали, шо менѣ треба, и Ваши лѣкарства за две мѣсяци удорожили мене. Каждому скажу, шо Проф. Коллинсъ найлучшій докторъ на свѣтѣ съ краевскимъ поздравленьемъ —
Василь Гричъ.

YONKERS, N. Y. 3 Iуня 1900.
Милый и чтєвный проф. Коллинсъ!
Вамъ вѣдомо, шо былъ я дуже хорый. Малъ кашель, душно мене, тѣло дѣлалъ и при томъ чувъ боли въ персяхъ. Худѣлъ постоянно и уже не могъ ходить по стѣпамъ. Мѣ лѣкаровъ выхалъ до 200 д. но даромъ. Не могучи мене вылѣчити, казалъ, шо маю сухоты и мшу умерти. А теперь я здоровый и важу 185 фунтовъ. — Ваши лѣки вернули менѣ здоровье. —
Иос. Вейнеръ.

DETROIT, Mich. 13 Aug. 1900.
Профессору Коллинсови въ Нью-Йорку
Высокопочтенный Пане!
Ваша слава иде далеко — широко по свѣтѣ, ало якъ бы десери да короля звали. Ваши глубокы знанія та опытъ, то шо подали-бъ Вамъ въ худобныхъ людемъ, а для себе держали-бъ. Всякъ я малъ несчастєе уплати со слодовъ и тѣло окалѣчнѣло. Малъ порушены кости и въ иутрѣ сильно повредѣли себе, и лѣкары, котры мене лѣчили, говорили, шо до смерти буду слабыи калѣсомъ. Вы заракъ же зробили мене здоровымъ. Школьно, шо не могу Вамъ якъ належить отдѣчити.

Вашъ на вѣки благодарный
Иванъ Пиларъ.

PITTSBURG, Pa. 18 Мая 1900.
Славному п. проф. Коллинсу:
Вы знаете, яку тяжку и по словамъ докторовъ невылѣчимую слабость я малъ. Теперь я уже лиши дѣлать, ишо мене болятъ и чувъ себе здоровомъ. Съ благодарностью признаю, шо Вы вырвали мене изъ рукъ смерти, бы никакъ не было-бъ менѣ помощи. Пшичъ Вашъ прєблагій Богъ, шо не могу Вамъ якъ належить отдѣчити.

Вашъ на вѣки благодарный
Иванъ Пиларъ.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Кождый Русинъ маючий яку нибудь потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ, повиненъ вступити до того готеля, бо тутъ дѣстає найдорожшій и найташанъ напикты всякаго рода и парадъ, де найлучше купити шифкарты.

С. М. ПАТНАУАУ,
агентъ водъ огневой аскураціиной компании.
Колектуєтакошъ гроші за рентъ. Має дна домъ до ренту на Race Str., три домъ на продажъ на Hill str., домъ до мешанъ або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗКА.